

Παρέμβαση της Ελληνικής Βοτανικής Εταιρείας

Θέμα: Βραχονησίδες του Αιγαίου και η ανάπτυξη έργου Α.Π.Ε.

Πάτρα, 30 Οκτωβρίου 2019

Δήλωση 1 – Παγκόσμιο επίπεδο

Τα νησιωτικά οικοσυστήματα υποστηρίζουν ένα σημαντικό τμήμα της παγκόσμιας βιοποικιλότητας, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 20% του συνολικού αριθμού φυτικών και ζωικών ειδών και αναμένεται να έρθουν πιο σύντομα και με μεγαλύτερη ένταση αντιμέτωπα με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Επιπρόσθετα, μεγάλο ποσοστό της νησιωτικής βιοποικιλότητας αποτελείται από ενδημικά και μοναδικά είδη αρκετά από τα οποία εξειδικευμένα σε βραχονησίδες, σχηματίζοντας χαρακτηριστικές συναθροίσεις ειδών και αλληλεπιδράσεις.

Οι ακατοίκητες βραχονησίδες συγκαταλέγονται μεταξύ των πιο πολύτιμων, εύθραυστων και ευαίσθητων περιοχών του κόσμου, μαζί με τα δάση, τους υγροτόπους, τις ορεινές και τις παράκτιες περιοχές. Η απουσία ανθρωπογενών επεμβάσεων είναι η ιδιότητα που τις καθιστά πολύτιμες για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας που φιλοξενούν.

Δήλωση 2 – Περιφερειακό επίπεδο (νησίδες Κυκλάδων και Ανατολικού Αιγαίου)

Το νησιωτικό σύμπλεγμα των Κυκλάδων, με βάση πρόσφατες έρευνες, παρότι δεν χαρακτηρίζεται από πολύ υψηλό αριθμό φυτικών ειδών (2200 είδη και υποείδη φυτών) και την σχετικά μικρή έκταση του (συγκριτικά με την Κρήτη, την Πελοπόννησο και την Στερεά Ελλάδα), φιλοξενεί σημαντικό αριθμό ενδημικών και μοναδικών ειδών (4^{ος} υψηλότερος δείκτης ενδημικής ποικιλότητας στην Ελλάδα μετά την Κρήτη, την Πελοπόννησο, την Στερεά Ελλάδα).

Το νησιωτικό σύμπλεγμα του Ανατολικού Αιγαίου, ανήκει στις περιοχές υψηλής ποικιλότητας τόσο ως προς τον συνολικό αριθμό ειδών, όσο και ως προς τα ενδημικά και μοναδικά του είδη (6^{ος} υψηλότερος δείκτης ενδημικής ποικιλότητας στην Ελλάδα μετά την Κρήτη, την Πελοπόννησο, την Στερεά Ελλάδα, τις Κυκλάδες και τα νησιά του Δυτικού Αιγαίου).

Δήλωση 3 –Τοπικό επίπεδο (14 βραχονησίδες για το προγραμματιζόμενο έργο χωροθέτησης 3 ΑΣΠΗΕ)

Από τις υφιστάμενες καταγραφές χλωρίδας σε 5 από τις 14 βραχονησίδες, προκύπτει ότι η χλωριδική τους ποικιλότητα κυμαίνεται από 50 είδη (Κούνουποι, 1,3 χλμ²) έως τα 222 είδη (Κίναρος, 4.4 χλμ²). Η γνωστή μέχρι σήμερα παρουσία του ενδημικού *Silene holzmannii*, είδους προτεραιότητας για προστασία του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ στη νησίδα Σοφράνο και 5 τουλάχιστον τύπων οικοτόπων του Παραρτήματος I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ καταδεικνύουν την υψηλή οικολογική σημασία των εν λόγω απομονωμένων νησίδων.

Το έργο χωροθέτησης των 3 ΑΣΠΗΕ αναμένεται να έχει σημαντικές έως ανεπανόρθωτες επιπτώσεις στα φυσικά οικοσυστήματα (τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, είδη φυτών του Παραρτήματος II της Οδηγίας, όπως το είδος *Silene holzmannii*, αλλά και πολλά ενδημικά και μοναδικά είδη) των 14 βραχονησίδων (Κούνουποι, Σύρνα, Πλακίδια, Μεσονήσι, Μεγάλο Σοφράνο, Παχειά Ανάφης, Μακρά, Λιάδι, Κίναρος, Λέβιθα, Οφιδούσσα, Κανδελιούσσα, Περγούσσα, και Παχειά Νισύρου), χωρίς να είναι εφικτή η εφαρμογή με αποτελεσματικό τρόπο μέτρων αποκατάστασης οικοτόπων και μετριασμού των επιπτώσεων από την υλοποίηση του έργου, λόγω της φύσης των νησίδων.

Τέτοιου τύπου έργα δεν είναι συμβατά με τις βραχονησίδες μικρής και μεσαίας έκτασης και η αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης μέσα από έργα ΑΠΕ, δεν μπορεί παρά να συνδυάζεται με την προστασία και ανάσχεση απώλειας της βιοποικιλότητας και όχι να συντελεί σε αυτήν.

Η Ελληνική Βοτανική Εταιρεία αναλαμβάνει πρωτοβουλία για συντονισμό των δράσεων μας για προστασία της βιοποικιλότητας των νησιών και ιδιαίτερα των ακατοίκητων βραχονησίδων του Αιγαίου, που αποτελούν μοναδικό φυσικό κεφάλαιο και αναπόσπαστο μέρος του Εθνικού Φυσικού μας Κεφαλαίου.

Για το ΔΣ της Ελληνικής Βοτανικής Εταιρείας

Καθηγητής Παναγιώτης Διον. Δημόπουλος

Πρόεδρος Δ.Σ. ΕΒΕ